

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Ruohonen, H. & Laaksonen-Heikkilä, R. 2020. Työttömät mukaan palveluiden suunnitteluun. Talk-verkkolehti, HYVE 19.2.2020.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/tyottomat-mukaan-palveluiden-suunnitteluun/>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Ruohonen, H. & Laaksonen-Heikkilä, R. 2020. Työttömät mukaan palveluiden suunnitteluun. Online Magazine Talk, Health and Well-Being 19.2.2020.

URL: <https://talk.turkuamk.fi/hyve/tyottomat-mukaan-palveluiden-suunnitteluun/>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Hanna Ruohonen

Sairaanhoitaja (YAMK), Turun ammattikorkeakoulu

Ritva Laaksonen-Heikkilä

Yliopettaja, THL, Turun ammattikorkeakoulu, Terveys ja hyvinvointi, Master School

Työttömät mukaan palveluiden suunnitteluun

Avainsanat: **ryhmätoiminta, syrjäytyminen, toimintakyky, työllistyminen, työttömyys**

Ajoissa aloitettu työ- ja elinkeinotoimintojen hyödyntäminen sekä toimiva viranomaisyhteistyö on tärkeää työttömien syrjäytymisen ehkäisyssä. Työttömät tarvitsevat tukea viranomaisten kanssa asiointiin ja tätä toimintaa tulee jatkossa kehittää.

Työttömiä tulisi ottaa mukaan työllisyyspalveluiden suunnitteluun, jotta palveluita voidaan kehittää käyttäjäystävällisemmiksi ja asiakaslähtöisemmiksi. Asiakaslähtöisyys korostuu, kun pohditaan uutta suuntaa työuralle sekä uudelleen kouluttautumisen mahdollisuuksia. Vuorovaikutuksen ja luottamuksen lisääminen tapahtuu asiakkaita osallistamalla.

"Työpajoissa pyrittiin selvittämään, miten yhteistyökumppanit aikovat jatkossa tukea työttömien terveyttä ja toimintakykyä."

RUORI2 – uutta suuntaa terveyteen, työ- ja toimintakykyyn -hankkeen kehittämisprojektissa arvioitiin, miten työttömien parissa toimivat hankkeen yhteistyöorganisaatiot ovat tukenet työllistymistä, jotta työttömien toimintakyky on vastannut työllistymisen edellytyksiä.

Kehittämisprojekti toteutettiin työpajatyöskentelynä työttömien kanssa toimivien organisaatioiden kanssa. Työpajoissa pyrittiin selvittämään, miten yhteistyökumppanit aikovat jatkossa tukea työttömien terveyttä ja toimintakykyä.

Kokemusasiantuntijat ja pienryhmätoiminta ovat voimavarana

Kokemusasiantuntijatoiminta on yksi mahdollisuus parantaa työttömien palveluiden käytettävyyttä ja voimaannuttaa työttömiä. Työpajoissa esitetyllä ajatuksella, että työttömät osallistetaan omien palveluiden suunnitteluun, olisi suotuisia vaikutuksia. Työttömät voisivat osallistua myös arviointiin yleisellä tasolla. Työttömien osallistuminen voisi olla voimavara, joka palvelee sekä työttömiä että viranomaisverkostoa. (Innokylä 2018.)

"Työttömien osallistuminen ohjattuun toimintaan edistää terveyttä, toimintakykyä sekä ryhmään kuulumisen tunnetta."

Pienryhmätoiminta on sekä työttömien parissa toimivien organisaatioiden että työttömien mielestä tärkeä voimavara. Ryhmätoiminta luo säännöllisyyttä arkeen, mikä on työttömien parissa toimivien organisaatioiden mielestä tärkeää työllisyyden edistämisen kannalta.

Myös kulttuurikokemukset ovat merkityksellisiä. Pienryhmätoiminta, arjen säännöllisyys ja kulttuurin kokeminen kasvattavat sosiaalisia taitoja ja näin ollen lisäävät yhteisöllisyyden tunnetta. Työttömien osallistuminen ohjattuun toimintaan edistää terveyttä, toimintakykyä sekä ryhmään kuulumisen tunnetta.

Pienryhmätoiminnassa voitaisiin keskustelun avauksena ja teorian tukena käyttää erilaisia tuotettuja materiaaleja, kuten videoita ja työttömän tilannetta kuvaavia kortteja. Myös erilaiset retket ja tutustumiskäynnit olivat mielekästä toimintaa työttömille.

Ryhmätoiminta lisää osallisuutta yhteenkuuluvuuden kokemuksella sellaisten henkilöiden kanssa, jotka omaavat samankaltaisia haasteita elämässä. Yhteisöllisyys linkittyy ammatilliseen osaamiseen ja työelämätaitojen kehittymiseen.

Työttömyys kaventaa sosiaalisia verkostoja ja lisää syrjäytymisen riskiä

Työttömyydellä on epäsuotuisia vaikutuksia itsetuntoon ja työttömyys lisää syrjäytymisen riskiä. Pitkään jatkunut työttömyys kaventaa sosiaalisia verkostoja, joiden katsotaan olevan tukena työllistymiseen (Lappalainen 2017, 22).

"Viranomaisyhteistyön ajoissa aloittaminen työllistymisen edistämiseksi on hyvin tärkeää."

Osallisuutta pidetään tärkeänä tavoitteena työttömien työelämätaitojen tukemiseksi. Moniongelmaisuus sekä heikko taloudellinen tilanne ovat suuri haaste työttömien keskuudessa.

Uravalmennus, työ- ja elinkeinotoiminnot sekä työllisyyspalvelut ovat tärkeitä palvelumuotoilun elementtejä. Viranomaisyhteistyön ajoissa aloittaminen työllistymisen edistämiseksi on hyvin tärkeää.

Opettavainen matka kehittämisprojektin parissa

Kehittämisprojektina toteutetun opinnäytetyön tekeminen opetti projektin johtamista sekä projektin hallinnan taitoja. Osaaminen kehittyi erityisesti kirjallisuuskatsausta tehdessä sekä aineistoa analysoitaessa. Tukea ja apua saatiin opettajatuutorilta tarvittaessa.

Kehittämisprojektina toteutettu opinnäytetyö vaati sitoutumista, omistautumista, hyvää paineensietokykyä sekä aktiivisuutta. Oma johtajuus ja asiantuntijuus kehittivät tämän projektin aikana.

RUORI 2 – uutta suuntaa terveyteen, työ- ja toimintakykyyn -hankkeen päämääränä on kehittää työttömien työnhakijoiden ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien työikäisten työ- ja toimintakykyä edistäviä palveluita asiakasta aktivoiden ja kuunnellen.

Tavoitteena on lisätä kaikkein vaikeimmassa asemassa olevien mahdollisuutta osallisuuteen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Tutustu **RUORI2-hankkeeseen**.

Lue hankkeesta lisää **Suunta kohti osallisuutta ja oivalluksia -julkaisusta**.

Lue myös sosiaali- ja terveysalan YAMK-tutkinnosta, syventävänä **terveyden edistäminen**.

Lähteet:

Innokylä. 2018. Arvio toimintamallista: Ryhmätoiminta toimintavalmiuksien vahvistajana. Viitattu 1.10.2019 <https://www.innokyla.fi/document/s/6632184/5cd85058-772f-4dad-bc80-c6475f531eb1>

Lappalainen, K. 2017. Työttömien työelämävalmiuksien tukeminen- painopisteenä terveydenhuolto ja verkostoyhteistyö. Jyväskylä: Grano Oy. Viitattu 16.6.2019 http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-2452-0/urn_isbn_978-952-61-2452-0.pdf

Ruohonen, H. 2019 Työttömien työelämävalmiuksien tukeminen ja kehittäminen – yhteiskumppaneiden näkökulma. Turun ammattikorkeakoulu, Terveys ja hyvinvointi, Master School, YAMK-opinnäytetyö.